

ระบบการจัดการพฤติกรรมและคะแนนความประพฤติสำหรับนิสิตแพทย์ (Professionalism Behavior Management System)

1. การกำหนดกรอบพฤติกรรม (Behavioral Framework)

ตามมาตรฐานแพทยสภา และเกณฑ์ WFME ต้องมีการกำหนด professionalism milestones ที่ชัดเจน ก่อนที่จะมีระบบคะแนน โดยแบ่งเป็น 3 ด้านหลัก ดังนี้

- 1.1 **ด้านตนเอง** การแต่งกาย การรักษาเวลา ความซื่อสัตย์ทางวิชาการ การดูแลสุขภาพของตนเอง
- 1.2 **ด้านผู้อื่น** การให้เกียรติเพื่อนร่วมงานและอาจารย์ การสื่อสารกับคนไข้และญาติ การทำงานเป็นทีม
- 1.3 **ด้านสังคมและวิชาชีพ** การเคารพกฎหมายและจริยธรรม การใช้ social media อย่างเหมาะสม

2. ระบบคะแนนความประพฤติ (Merit & Demerit System)

2.1 การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก (Merit/Commendation)

- **Letter of commendation** เมื่อนิสิตทำความดีเกินความคาดหมาย เช่น ช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือทำงานจิตอาสา

- **Positive reinforcement** การชื่นชมผ่านระบบ Portfolio เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาทุนการศึกษา หรือการคัดเลือกแพทย์ใช้ทุน (Internal matching)

2.2 การจัดการความเสี่ยงและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Demerit/Remediation)

มีการนำระบบ Yellow/Red card system มาเป็นแนวทางเพื่อแยกแยะความรุนแรง ดังนี้

- **ใบเหลือง (Minor infraction)** พฤติกรรมที่ยังไม่ผิดจริยธรรมร้ายแรง เช่น มาสาย, แต่งกายผิดระเบียบ, ส่งงานช้า ซึ่งมีแนวทางการจัดการ เช่น การตักเตือนปากเปล่า และบันทึกลงในระบบเพื่อดูแนวโน้ม (Trend analysis)

- **ใบแดง (Major infraction)** พฤติกรรมที่กระทบต่อความปลอดภัยของคนไข้ หรือความซื่อสัตย์ร้ายแรง เช่น การทุจริตสอบ การปลอมแปลงผลแลปปฏิบัติการ การละเมิดสิทธิผู้ป่วย ซึ่งมีแนวทางการจัดการโดยการนำเข้าสู่คณะกรรมการวินัย และมีมาตรการพักการเรียนหรือพ้นสภาพตามข้อบังคับ

3. กระบวนการแก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรม (Remediation Process)

การให้โอกาสในการปรับปรุงตัวเป็นสิ่งสำคัญ โดยมีแนวทางดังนี้

3.1 Reflection โดยการให้นิสิตเขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้น

3.2 Mentorship program การมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาในการดูแลนิสิต หรือจัดหาจิตแพทย์ (หากจำเป็น) เพื่อหาสาเหตุเบื้องหลังของนิสิต เช่น ปัญหาสุขภาพจิตหรือปัญหาจากครอบครัว

3.3 Behavioral contract การทำข้อตกลงกับนิสิตในการปรับปรุงตัวในช่วงเวลาที่กำหนด

4. ระบบการรายงาน (Reporting Mechanism)

เพื่อให้ระบบทำงานได้จริง ต้องมีช่องทางที่ปลอดภัยในการรายงาน เช่น

4.1 Professionalism reporting tool จัดทำระบบออนไลน์ที่อาจารย์และบุคลากรทางการแพทย์สามารถรายงานพฤติกรรม (ทั้งบวกและลบ) ได้อย่างสะดวก

4.2 Peer feedback การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้น (แบบประเมิน 360 องศา) ซึ่งต้องทำภายใต้บรรยากาศที่ปลอดภัยและไม่เน้นการจับผิด

5. การจัดการความเสี่ยงเชิงรุก (Proactive Risk Management) ได้แก่

5.1 Early warning system (EWS) หากนิสิตเริ่มขาดเรียนบ่อย หรือผลการเรียนตกลงอย่างกะทันหัน ระบบต้องแจ้งเตือนไปยังฝ่ายกิจการนิสิตทันที เพราะเป็นสัญญาณนำของปัญหาพฤติกรรม

5.2 Orientation & Workshop มีการจัดกิจกรรม simulation หรือ case-based discussion เกี่ยวกับภาวะวิกฤติด้านพฤติกรรม เพื่อให้นิสิตฝึกตัดสินใจก่อนเจอสถานการณ์จริง